

**รูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา***

The Model of The Budgeting Administration with Good Governance

Principles of school in Secondary Education Service Area

¹ปิยนันท์ สมชาติ, พงษ์ธร สิงห์พันธ์ และจิณณวัตร ปะโคทั้ง

¹Piyanan Somchat, Pongthorn Singphan and Jinnawat Pacotang

¹คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

¹Faculty of Education, Ubon Ratchathani Rajabhat University, Thailand.

¹Corresponding Author's Email: piyanan.sg58@ubru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์สร้างศึกษารูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน โดยมี การวิจัย 4 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการบริหารงบประมาณตาม หลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการ บริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ระยะที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา และระยะที่ 4 ประเมินรูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมิน สถิติ ที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มี 5 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 วัตถุประสงค์ องค์ประกอบที่ 2 หลักการ องค์ประกอบที่ 3 วิธีดำเนินการ องค์ประกอบที่ 4 การประเมินผลการใช้รูปแบบ และองค์ประกอบที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพบว่า ในภาพรวมทั้งด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความ เป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การบริหารงบประมาณ; หลักธรรมาภิบาล; โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

Abstract

The research article aimed at creating a budget management model based on good governance for schools under the Secondary Educational Service Area Office. The study used a mixed-methods approach and was divided into four phases: Phase 1 was the investigation into the current state, problems, and requirements of budget administration based on good governance of schools under the Secondary Educational Service Area Office; Phase 2 was the creation of budget management model based on good governance of schools under the Secondary Educational Service Area Office; Phase 3 was the experiment of budget management model based on good governance of schools under the Secondary Educational Service Area Office; Phase 4 was the assessment of budget management model based on good governance of schools under the Secondary Educational Service Area Office. The research tools were a questionnaire, interview form, and assessment form. The statistics used were percentage, mean, and standard deviation. The qualitative data were analyzed by using content analysis.

From the study, it is found that the budget management model based on good governance of schools under the Secondary Educational Service Area Office consists of 5 components which are 1) Objectives; 2) Principles; 3) Methods; 4) Assessment of the use of model; and 5) Conditions for success. The outcomes of the budget management model assessment based on good governance of schools under the Secondary Educational Service Area Office overall are found to be of propriety, feasibility, and utility at the highest level.

Keywords: Budget Management; Good Governance; Schools under the Secondary Educational Service Area Office

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ส่งผลให้สถานศึกษามีฐานะเป็นนิติบุคคล สถานศึกษาจะต้องดำเนินงานต่างๆ ภายใต้กรอบของอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและการบริหารงานด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไปด้วย ย่อมแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของกระบวนการบริหารงานของโรงเรียนว่า การบริหารงานทั้ง 4 ด้านที่กระทรวงศึกษาธิการได้มอบอำนาจให้โรงเรียนบริหารเองโดยตรง ซึ่งนับว่าเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารการศึกษา และปัจจัยที่มีความสำคัญต่อกระบวนการบริหารงานในองค์กรทุกประเภท ทำให้องค์กรสามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้ประสบผลสำเร็จตรงตามวัตถุประสงค์ ปัจจัยดังกล่าวนี้

คือ “เงิน” หรือ “งบประมาณ” นั่นเอง ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการบริหารงบประมาณของโรงเรียนจึงมีความสำคัญต่อกระบวนการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนไม่น้อยไปกว่าการบริหารงานด้านอื่นๆ ซึ่งงบประมาณจะช่วยสนับสนุนให้การดำเนินงานตามภารกิจของโรงเรียนสามารถดำเนินไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่ง Tubtimhin (2012) กล่าวว่า งบประมาณมีบทบาทสำคัญอย่างมากต่อความสำเร็จก้าวหน้าหรือความสำเร็จของหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ งบประมาณจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญในการดำเนินงานขององค์กรและเป็นเครื่องมือสำคัญในการบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพในการบริหารงาน การวางแผน การควบคุมของผู้บริหาร และ Metmanakul (2006) กล่าวว่า การบริหารงานไม่ว่าจะเป็นการบริหารราชการหรือการบริหารธุรกิจ จุดมุ่งหมายสำคัญอยู่ที่ต้องการให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล และพัฒนาอยู่เสมอ เพื่อสนองตอบหลักการดังกล่าว การบริหารงานจึงจำเป็นต้องมีทรัพยากรที่เป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ คน(Man) เงิน (Money) วัสดุ (Material) และการจัดการ (Management) การที่ถือว่าทรัพยากรทั้ง 4 ประการนี้เป็นปัจจัยพื้นฐานของการบริหาร เพราะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารงานนั้น ขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์และคุณภาพของปัจจัยดังกล่าวเป็นสำคัญ การขาดปัจจัยอย่างใดอย่างหนึ่งไม่อาจทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพอย่างเต็มที่ได้ ในบรรดาปัจจัยพื้นฐานดังกล่าว ทรัพยากรเงินหรืองบประมาณเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้เกิดปัจจัยการบริหารอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรแรงงาน วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีรวมทั้งการจัดการ

แนวทางการบริหารจัดการศึกษาที่สำคัญในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 และมาตรา 60(4) ได้กำหนดให้รัฐต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดการศึกษา เป็นค่าใช้จ่าย ค่าดำเนินการและงบลงทุนให้สถานศึกษา โดยให้มีอิสระในการบริหารงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา ทำให้สถานศึกษาในอนาคตจะต้องรับภาระหน้าที่ในการบริหารจัดการงบประมาณเพิ่มขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้สถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีความคาดหวังให้สถานศึกษามีการบริหารจัดการ การบริหารงบประมาณ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับความในมาตรา 62 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ซึ่งกำหนดให้มีการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการใช้จ่ายงบประมาณในการจัดการศึกษา ดังนั้นในปีพุทธศักราช 2549 รัฐบาลจึงได้ประกาศวาระแห่งชาติด้านการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี หรือที่เรียกโดยทั่วไปว่า “หลักธรรมาภิบาล” ขึ้นมา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะนำมาใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปโดยสุจริตและเป็นธรรม ให้เกิดการพัฒนาการบริหารราชการแผ่นดินและกฎระเบียบที่เหมาะสม สร้างระบบราชการให้มีภูมิคุ้มกันต่อปัญหาการทุจริต ฟันฟูระบบคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล โดยใช้กลไกของรัฐผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนไปพร้อมกันทั้งระบบ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาของประชาชน รวมทั้งขจัดปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบและก่อให้เกิดผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน ดังนั้น เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพให้มากที่สุด โดยเฉพาะการบริหารงานด้านงบประมาณซึ่งเป็นงานที่สำคัญ อันจะช่วยสนับสนุนให้การบริหารงาน การดำเนินการด้านอื่น ๆ ของสถานศึกษาเป็นไปด้วยดี ทำให้การบริหารงบประมาณในสถานศึกษาควรเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล อันได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม

หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า งานงบประมาณหรืองานการเงินต้องอ้างอิง อาศัยกฎระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องจำนวนมากมาใช้ควบคุมการบริหารงาน ดังนั้นการบริหารการเงินที่นอกกรอบย่อมเสี่ยงต่ออันตรายสำหรับผู้บริหารอย่างยิ่ง หากการบริหารการเงินมีข้อบกพร่องจะส่งผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษาทั้งระบบ ดังนั้นการบริหารจัดการในสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายเพียงไรนั้น ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ในการนำรูปแบบการบริหารงานมาใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และควรให้ความสำคัญและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ Kaew Daeng (2003) ได้กล่าวว่า สำหรับในหน่วยงานทางการศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ในการบริหารจัดการศึกษาให้บริการการศึกษาแก่ประชาชน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำหลักธรรมาภิบาลมาบูรณาการในการปรับใช้ในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่โรงเรียน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดทำงบประมาณของสถานศึกษา พบว่าสถานศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณทั้งในด้านการวางแผน การจัดทำงบประมาณ การประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณและการรายงานผล ในด้านการวางแผน พบว่า โรงเรียนมีความพร้อมในการวางแผนและจัดทำงบประมานน้อย สภาพการวางแผนกลยุทธ์ไม่ชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ketkalong (2002) ด้านการจัดทำแผนงบประมาณ พบว่า มีปัญหาเกี่ยวกับการปรับวงเงินในการจัดทำงบประมานรายจ่ายล่วงหน้า เนื่องจากไม่มีความชัดเจนเกี่ยวกับภาระรายจ่ายที่เกิดขึ้นในภาพรวม และสอดคล้องกับ Yolani (2005) พบว่า ด้านการประเมินผลการใช้งบประมาณ มีการเน้นการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรรให้หมดไปโดยไม่คำนึงถึงประสิทธิภาพเท่าใดนัก และ Gaeleon (2003) พบว่า ด้านการรายงานผล มีการรายงานเกี่ยวกับงบประมาณที่ใช้ดำเนินการน้อยมาก และบุคคลที่ได้รับรายงานส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการนำเอา “หลักธรรมาภิบาล” ตามนโยบายของรัฐบาลว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีมาบูรณาการปรับใช้ในการบริหารงบประมาณด้านการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ว่าสถานศึกษาได้นำนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างไร ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำหลักดังกล่าวมาบูรณาการในการบริหารจัดการด้านงบประมาณในสถานศึกษามากน้อยเพียงใด และการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลมีรูปแบบอย่างไร ทั้งนี้เพื่อกระตุ้นให้ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องนำหลักธรรมาภิบาลซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดีมาใช้ในการบริหารงาน ก่อให้เกิดระบบการบริหารจัดการที่ดีเกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และเพื่อจะได้รูปแบบการติดตามกระบวนการงบประมาณ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่มีมาตรฐานอันจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงบประมาณของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาและประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

4. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้วิจัยแบบผสมผสาน (Mix Method Research) ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้วิธีวิจัยเชิงบรรยายกับการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้กรณีศึกษา (Case Study Research) การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ (Interviews With Expert) และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) โดยมีขั้นตอนในการศึกษาดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเชิงเอกสาร แนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกระบวนการบริหารจัดการงบประมาณ การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ผลงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ

ขั้นตอนที่ 2 สร้างเครื่องมือแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์เชิงลึกและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อความถูกต้องและความเหมาะสมก่อนนำไปใช้

ขั้นตอนที่ 3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่มีการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลที่ประสบผลสำเร็จ ได้แก่ โรงเรียนท่าตูมประชาเสรมวิทย์ โรงเรียนยโสธรพิทยาคม และโรงเรียนลืออำนาจพิทยาคม

ขั้นตอนที่ 4 เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ 1) แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยพัฒนามาจากแนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) 3) การทดลองใช้รูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และประเมินรูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ขั้นตอนที่ 5 การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยลงพื้นที่สัมภาษณ์ ถ่ายภาพประกอบการทำงาน จัดบันทึกข้อมูล และโดยวิธีการประชุมกลุ่มของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้รูปแบบฯ และประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความมีประโยชน์ของรูปแบบฯ แล้วตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ขั้นตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จาก แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

ขั้นตอนที่ 7 นำข้อมูลที่ได้จากการสรุปผลการศึกษามาจัดทำรายงานการวิจัยและบทความทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ผลการวิจัย

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

1.1 ผลการศึกษาสภาพในการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หลักความรับผิดชอบ รองลงมาคือ หลักการมีส่วนร่วม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ หลักความคุ้มค่า 1.2 ผลการศึกษาด้านความต้องการในการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า การบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนที่ต้องได้รับการพัฒนา คือ หลักการมีส่วนร่วม 1.3 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่มีการบริหารงบประมาณดีเยี่ยม (Best Practice) และสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลโครงการ สพฐ. ใส่สะอาด ปราศจากคอร์รัปชัน สรุปผลดังนี้

หลักนิติธรรม พบว่าขาดการประชาสัมพันธ์ข้อบัญญัติให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจถึงกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ รวมทั้งแนวการปฏิบัติด้านงบประมาณให้กับบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบอย่างทั่วถึงและชัดเจน ให้สอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงานของโรงเรียน การดำเนินการด้านพัสดุในเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างปัจจุบันมีระเบียบและข้อจำกัดในเรื่องเวลาเข้ามาเป็นตัวกำหนดมากขึ้น ทำให้การดำเนินการจัดหาวัสดุเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมเป็นไปด้วยความล่าช้า บุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านงบประมาณมีความรู้ความเข้าใจไม่ชัดเจน

หลักคุณธรรม การจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษายังไม่สอดคล้องกับสภาพความต้องการและความจำเป็นที่ต้องใช้จริงอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม การจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการและความจำเป็นในการใช้งานยังมีความล่าช้า การตรวจสอบและการรายงานการใช้จ่ายยังไม่ชัดเจนและไม่เป็นปัจจุบันเท่าที่ควร การรายงานผลการดำเนินงานและการตรวจสอบจากบุคลากรภายในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องภายนอกยังรับทราบยังไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร

หลักความโปร่งใส การชี้แจงการจัดสรรเงินในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาให้นำไปปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณยังไม่มีชัดเจนเท่าที่ควร การตรวจสอบ ติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณของสถานศึกษาแต่ละโครงการไม่เป็นไปตามกำหนดระยะเวลา ขาดความต่อเนื่องและไม่ครอบคลุมงานในทุกด้าน เนื่องจากครูมีงานประจำและภาระรับผิดชอบในเรื่องงานที่ได้รับมอบหมายและงานการเรียนการสอนมากเกินไป

หลักการมีส่วนร่วม การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู บุคลากร ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาพิจารณาโครงการต่าง ๆ ที่จัดทำขึ้น รวมถึงการเสนอข้อมูลประกอบการวางแผนงบประมาณของสถานศึกษายังมีส่วนร่วมไม่มากเท่าที่ควร ตลอดจนการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู ผู้ปกครอง เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษายังมีน้อย รวมถึงการ

แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมภายในของสถานศึกษา เพื่อตรวจสอบเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการเงินและพัสดุยังไม่มีประสิทธิภาพ

หลักความรับผิดชอบ บุคลากรที่ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ มีความรู้ความเข้าใจใน ด้านงบประมาณไม่ชัดเจน การเบิกจ่ายเงินตามแผนงานโครงการเกิดความล่าช้าไม่ตอบสนองต่อความต้องการ ในการพัฒนาการศึกษาเท่าที่ควร

หลักความคุ้มค่า การจัดทรวสดุ อุปกรณ์ไม่ตรงตามความจำเป็นและเกิดประโยชน์กับผู้เรียนอย่าง แท้จริงเท่าที่ควร การจัดหาและใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินและรายได้ที่ได้จากการระดมทรัพยากรเพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดยังไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงานไม่เป็นปัจจุบัน เนื่องจากภาระงานครูผู้สอนมีมาก

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

2.1 รูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ และองค์ประกอบย่อย 34 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การวางแผนงบประมาณ มี 6 องค์ประกอบย่อย 2) การบริหารงานการเงิน มี 9 องค์ประกอบย่อย 3) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ มี 9 องค์ประกอบย่อย 4) การตรวจสอบ ติดตามและประเมิน ประสิทธิภาพ มี 4 องค์ประกอบย่อย และ 5) การรายงานผลการดำเนินงาน มี 6 องค์ประกอบย่อย 2.2 ผล การตรวจสอบองค์ประกอบหลักของรูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประเมินความ เหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบหลักของรูปแบบพบว่า ความเหมาะสมของรูปแบบโดยรวมและ รายองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้ของรูปแบบโดยรวมและรายองค์ประกอบอยู่ในระดับ มากที่สุด 2.3 ผลการสร้างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้นำสาระที่เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลัก ธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษามาสร้างเป็นคู่มือการใช้รูปแบบการ บริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกอบด้วย 1) บทนำ 2) รูปแบบ 3) แนวทางในการนำรูปแบบไปใช้ 4) แนวทางการประเมินรูปแบบ 5) ภาคผนวก 2.4 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารงบประมาณ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาและคู่มือการใช้รูปแบบ โดย การประชุมกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีประสบการณ์ในการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ได้วิพากษ์และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า รูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษามีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด

และเมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบ พบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบของรูปแบบอยู่ในระดับ มากที่สุด ทุกองค์ประกอบ

ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือรูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า คู่มือรูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คู่มือของรูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด ทุกข้อ

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

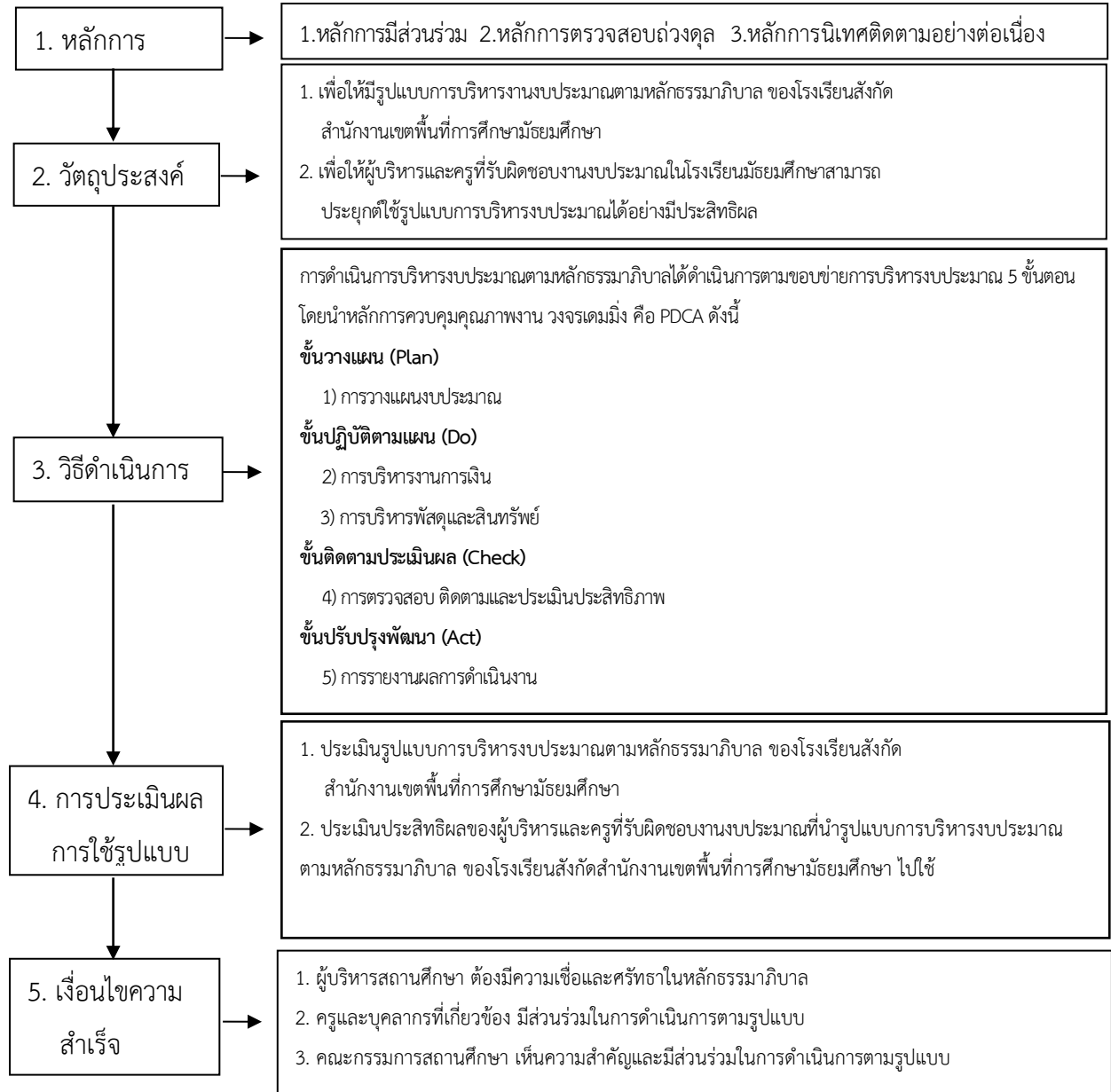
3.1 ผลการเปรียบเทียบสภาพก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้านการวางแผนงบประมาณ พบว่า โดยภาพรวมมีการเปลี่ยนแปลงหลังทดลองใช้เพิ่มขึ้นจากก่อนการทดลองใช้ทุกข้อ 3.2 ผลการประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้านการวางแผนงบประมาณ พบว่า ก่อนการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้านการวางแผนงบประมาณ โดยภาพรวมผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ ส่วนผลการประเมินหลังทดลองใช้รูปแบบ โดยภาพรวมผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก

วัตถุประสงค์ที่ 4 เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

4.1 ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จากการประชุมกลุ่มผู้ทดลองใช้รูปแบบ จำนวน 21 คน ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากทุกด้าน 4.2 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการนำรูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาไปใช้ พบว่า สถานศึกษาไม่มีบุคลากรที่บรรจุในตำแหน่งการเงิน การบัญชี และการพัสดุและปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชีและพัสดุโดยตรงและไม่เพียงพอกับปริมาณงานที่ได้รับมอบหมาย จำเป็นต้องให้ครูผู้ปฏิบัติการสอนที่มีภาระงานด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นงานหลัก ปฏิบัติงานในกลุ่มบริหารงบประมาณของสถานศึกษาด้วย ส่วนข้อเสนอแนะในการนำรูปแบบไปใช้พบว่า สถานศึกษาต้องจัดอบรมสัมมนาเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงบประมาณงานการเงิน และงานพัสดุ ให้กับบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานกลุ่มบริหารงบประมาณของสถานศึกษา เพื่อให้ดำเนินการได้อย่างถูกต้องตามระเบียบ กฎหมายและแนวทางการปฏิบัติที่กำหนดไว้ และผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญในการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

องค์ความรู้ใหม่

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปเป็นรูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ดังแสดงในภาพประกอบ 1

รูปภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารงานงบประมาณโดยใช้หลักธรรมาภิบาล
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า สภาพการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หลักความรับผิดชอบ รองลงมา คือ หลักการมีส่วนร่วม หลักคุณธรรม หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ หลักความคุ้มค่า และจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่มีการบริหารงบประมาณดีเยี่ยม (Best Practice) และสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลโครงการ สพฐ.ใสสะอาด ปราศจากคอร์รัปชัน พบว่า สถานศึกษาดำเนินการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความคุ้มค่า การจัดสรรงบประมาณยังไม่ก่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนอย่างแท้จริงเท่าที่ควร การจัดหาและใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินและรายได้ที่ได้จากการระดมทรัพยากรเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดยังไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงานไม่เป็นปัจจุบัน เนื่องจากภาระงานครูผู้สอนมีมาก และบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารงบประมาณ ซึ่งสภาพการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ในด้านหลักความคุ้มค่า มีสภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลต่ำ ทั้งนี้อาจเกิดจากผู้บริหารสถานศึกษาขาดเทคนิคหรือกลวิธีที่จะจูงใจให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมกันแสดงความคิดเห็นและร่วมกันวางแผนการใช้งบประมาณให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี และบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารงบประมาณที่ถูกต้อง จึงไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ทำให้การตัดสินใจในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาอยู่ที่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงานให้เกิดความถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Rooncharoen (2007) ได้ศึกษาวิจัยสภาพปัจจุบันและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปได้ดังนี้ 1) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ การจัดทำธรรมนูญโรงเรียน การจัดทำหลักสูตร การกำกับติดตามการจัดการศึกษาของโรงเรียน การวางแผนการบริหารและการประเมินผลแผนและโครงการในระดับปานกลาง 2) คณะกรรมการสถานศึกษายังปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ไม่สมบูรณ์ ส่วนมากยึดวัฒนธรรมการปฏิบัติแบบเดิม ๆ หลายคณะเป็นเพียงร่างเงาของโรงเรียน โรงเรียนไม่ค่อยกระจายอำนาจและยอมรับในความจำเป็น และ 3) การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่มีปัญหาอันเนื่องมาจากกรรมการสถานศึกษาเอง เช่น ขาดความรู้ ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ขาดความรับผิดชอบ และจากโรงเรียน เช่น ไม่ให้ความสำคัญ ขาดการประเมิน ปิดโอกาส ไม่นำข้อเสนอไปปฏิบัติ เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sookdee (2008) ได้ศึกษาวิจัย การบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า สถานศึกษาขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์มารับผิดชอบโดยตรง ทำให้งานล่าช้าและขาดการสร้างความตระหนักด้านการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด คุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pholkul (2011) ได้ศึกษาวิจัย สภาพปัญหาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า สถานศึกษาไม่ได้จัดทำแผนการตรวจสอบการบริหารงาน

งบประมาณให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้งบประมาณ และบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ผลการสร้างรูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ และองค์ประกอบย่อย 34 องค์ประกอบย่อย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า การประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยประเมินจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานงบประมาณ และคณะกรรมการสถานศึกษา

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 พบว่า ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ปฏิบัติงานในกลุ่มงานงบประมาณ และคณะกรรมการสถานศึกษา พบว่ามีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษามีกระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติที่เหมาะสม เป็นขั้นตอนที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pornsakul (2007) ได้ศึกษารูปแบบกระบวนการงบประมาณของโรงเรียนที่บริหารงบประมาณแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ได้รูปแบบกระบวนการงบประมาณของโรงเรียนที่บริหารงบประมาณแบบใช้โรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งมี 4 ขั้นตอนคือ 1) การจัดทำงบประมาณ 2) การอนุมัติงบประมาณ 3) การบริหารงบประมาณ 4) การประเมินผลงบประมาณ สอดคล้อง Goertz, and Stiefel (1998) ได้ศึกษาการบริหารงบประมาณแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานในเขตการศึกษา 4 เขต ได้แก่ ชิคาโก ฟอर्थ เวอร์ท นิวยอร์ก ซิตี และโรเชสเตอร์ ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีกระบวนการบริหารงบประมาณแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานอย่างชัดเจนเป็นทางการ ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมและความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณของโรงเรียน แต่ถึงอย่างไรผู้บริหารโรงเรียนก็ยังมีอิทธิพลต่องบประมาณของโรงเรียนมากกว่าคนอื่น ๆ

สรุป

รูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพื่อให้โรงเรียนมีแนวทางในการดำเนินงานที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 การวางแผนงบประมาณ องค์ประกอบที่ 2 การบริหารงานการเงิน องค์ประกอบที่ 3 การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ องค์ประกอบที่ 4 การตรวจสอบ ติดตามและประเมินประสิทธิภาพ และองค์ประกอบที่ 5 การรายงานผลการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 สถานศึกษาควรนำรูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ที่ค้นพบจากการวิจัยไปเป็นข้อมูลกำหนด นโยบายให้สอดคล้องกับการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการให้แก่สถานศึกษา

1.2 สถานศึกษาควรกำหนดโครงสร้างบริหารงานงบประมาณโดยใช้หลักธรรมาภิบาลให้ชัดเจน มีการติดตามและประเมินผลให้เป็นรูปธรรม

1.3 สถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลในการเร่งรัดและสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรครูในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

2.1 ควรศึกษาประสิทธิผลในการนำรูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในสังกัดอื่น ๆ เช่น สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล

2.3 ควรศึกษายุทธศาสตร์การบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล

References

- Gaeleon, M. (2003). *Conditions And Problems of School Based Administration of The Secondary School Under the Jurisdiction Department of Education Suratthani Province*. Bangkok: Kasetsart University.
- Kaew Daeng, R. (2003). *Revolution in Thai education*. (6th ed.). Bangkok: Matichon.
- Ketkalong, J. (2002). Small school: The benefits of participation. *Journal of Educational Administration SWU*, 1(3), 23.
- Goertz, M.E., & Stiefel, L. (1998). School-Level Resource Allocation in Urban Public Schools (Spring 1998). *Journal of Education Finance*, 23(4), 436-446.
- Metmanakul, S. (2006). *A Performance-Oriented Budget Model in The State Basic Education Institution*. (Doctoral Dissertation). Burapha University. Chon Buri.
- Ministry of Education. (2002). *National Education Act 1999 And amended (No.2) 2002 with relevant ministerial regulations And the Compulsory Education Act, B.E. 2545*. (2nd ed.). Bangkok: Organization for the delivery of goods and packages.

- Office of the Education Council Secretariat. (2004). *Academic conference Research in educational administration*. Bangkok: Printing house and cover up Charoen Phon.
- Pholkul, K. (2011). *State of Education Budget Management Problems Under the Office of The Education Area Buriram Primary Education Area 1*. (Master's Thesis). Rajabhat Mahasarakham University. Mahasarakham.
- Pornsakul, P. (2007). *The School Budget Management Model Is a School Based Budget Management Model Base in Elementary Schools Under the Office of The Basic Education Commission*. (Doctoral Dissertation). Srinakharinwirot University. Bangkok.
- Rooncharoen, T. (2002). *The Condition and Problems of Basic Educational Administration and Management of Educational Institutes in Thailand*. (Research Report). Bangkok: VTC Communications.
- Rooncharoen, T. (2007). *Professionalism in Educational Organization and Administration in The Educational Reform Era 4*. Bangkok: Khawfang.
- Sookdee, R. (2008). *Budget Management According to The Principles of Good Governance of School Administrators Affiliated with The Office Chiang Mai Educational Service Area 3*. (Master's Thesis). Chiang Rai Rajabhat University. Chiang Rai.
- Thayreukham, S. (2000). *Research Methods for Humanities and Social Sciences*. Kalasin: Prasan Printing.
- Tubtimhin, S. (2012). *Performance-Oriented Budget Management Model for Small Educational institutions Under the Office of Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area 1*. (Doctoral Dissertation). Ubon Ratchathani Rajabhat University. Ubon Ratchathani.
- Yolanit, S. (2005). *Study The Problems of Budget Management of Educational Institutions Under the District Office Education in Roi Et District 2*. (Doctoral Dissertation). Surin Rajabhat University. Surin.